

CLAIRE
KEEGAN

A treia lumină

Traducere din limba engleză și note de
Iulia Anania

3
TREI

Într-o dimineață de duminică, după prima liturghie din Clonegal, tatăl meu, în loc să mă ducă acasă, conduce mașina în adâncul comitatului Wexford, spre coasta de unde-și trag neamul ai mamei. E o zi fierbinte, strălucitoare, cu petice de umbră și lumină verzuie, surprinzătoare, de-a lungul drumului. Trecem prin satul Shillelagh, unde tatăl meu ne-a pierdut Shorthornul¹ roșcat la un joc de *forty-five*², apoi pe lângă târgul din Carnew unde bărbatul care câștigase junca o vânduse curând după aceea. Tatăl meu își aruncă pălăria pe locul pasagerului, coboară geamul și fumează. Îmi desfac cozile, îmi scutur părul și mă întind lată pe bancheta din spate, privind prin lunetă. Pe alocuri cerul e fără nori, albastru. Pe alocuri albastrul este acoperit de creta norilor, dar în cea mai mare parte e un amestec amețitor de cer și arbori scrijelit de cablurile ESB-ului³ de-a curmezișul cărora, din când în când, se întrec stoluri mici, maronii de păsări ce dispar.

Mă întreb cum va fi în locul acesta care aparține familiei Kinsella. Văd o femeie înaltă aplecată peste mine, punându-mă să beau lapte abia muls, cald încă. Văd o altă versiune a ei, mai puțin probabilă, în șorț, turnând aluat

1. Rasă de vite din nord-estul Angliei.

2. Joc de cărți de origine irlandeză.

3. Electricity Supply Board — principala companie energetică din Irlanda.

de clătite într-o tigaie, întrebându-mă dacă mai vreau una, așa cum face uneori mama când e binedispusă. Bărbatul nu are cum să fie mai înalt decât ea. El o să mă ducă în oraș cu tractorul și o să-mi cumpere limonadă roșie¹ și chipsuri. Sau o să mă pună să curăț adăposturi și să adun pietre, să smulg buruieni și să culeg ștevie de pe câmp. Îl văd scoțând din buzunar ceea ce sper că este o monedă de cincizeci de penny, dar se dovedește a fi o batistă. Mă întreb dacă familia trăiește într-o gospodărie veche sau un bungalow nou, dacă au latrină sau baie înăuntrul casei, cu vas de toaletă și apă curentă. Mă văd stând întinsă într-un dormitor întunecos, împreună cu alte fete, spunând lucruri pe care nu le-am repeta la venirea dimineții.

Pare că durează un veac până ce mașina încetinește și cotește pe o alee dată cu bitum, îngustă, apoi se hurducăie când roțile trec peste grilajul pentru vite. De amândouă părțile, gardurile vii dese sunt tunse drept. La capătul aleii se află o casă lungă, albă, cu arbori ale căror crengi mătură pământul.

— Tată, zic. Pomii.

— Ce-i cu ei?

— Sunt bolnavi, zic.

— Sunt sălcii plângătoare, răspunde el și-și drege glasul.

În curte ferestrele înalte, strălucitoare ne reflectă venirea. Mă văd privind de pe banchetă, sălbatică precum o țigăncușă, cu părul desfăcut tot, dar tatăl meu, la volan,

1. Băutura răcoritoare vândută în Irlanda și considerată parte distinctă a identității culturale a irlandezilor.

arată exact ca tatăl meu. Un copoi mare, liber, a cărui blană e murdărită de umbrele arborilor, scoate câteva lătrături aspre, fără prea mare tragere de inimă, apoi se așază pe ultima treaptă și privește înapoi, spre ușa în pragul căreia s-a oprit un bărbat. Are un corp pătrătos, ca oamenii pe care îi desenează uneori surorile mele, dar sprâncenele îi sunt albe, asortate cu părul. Nu arată deloc ca rudele mamei, care sunt toți înalți, cu brațele lungi, și mă întreb dacă nu am ajuns la casa greșită.

— Dan, face bărbatul, încordându-se. Cum o duci?

— John, zice Tati.

Stau în picioare, privind prin curte pentru o scurtă vreme, apoi vorbesc despre ploaie: cât de puțin a plouat, cum are nevoie câmpul de ploaie, cum preotul din Kilmuckridge s-a rugat pentru ploaie chiar în dimineața asta, cum nu s-a mai pomenit o astfel de vară. Fac o pauză când tatăl meu scuipe, apoi conversația se duce către prețul vitelor, CEE¹, munții de unt², costul varului și al deparazitării oilor. E ceva cu care sunt obișnuită, felul ăsta în care nu vorbesc bărbații: le place să disloce un smoc de iarbă cu călcâiul încălțării, să lovească cu palma în capota mașinii înainte ca aceasta să demareze, să scuipe, să stea cu picioarele crăcănate, ca și cum nu le-ar păsa.

Când doamna Kinsella iese, nu le dă atenție bărbaților. E chiar mai înaltă decât mama, cu același păr negru, dar al ei e tuns scurt, ca o cască. Poartă bluză cu imprimeu și

1. Comunitatea Economică Europeană.

2. Sintagmă referitoare la supraproducția de unt, folosită mai ales pentru a descrie consecințele politicii agricole adoptate în Uniunea Europeană în anii 1970.

pantaloni cafenii, evazați. Ușa mașinii se deschide și sunt scoasă afară și sărutată. Fața mea, pupată, se înroșește lângă a ei.

— Ultima dată când te-am văzut erai în cărucior, spune ea și se dă în spate, așteptând un răspuns.

— Cărucioru-i stricat.

— Da' ce-i cu el?

— Fratele meu l-a folosit drept roabă și i-a căzut o roată.

Femeia râde, își linge degetul mare și îmi șterge ceva de pe față. Îi simt degetul, mai moale decât al mamei, ștergând ce o fi fost. Când se uită la hainele mele, îmi văd prin ochii ei rochia subțire de bumbac și sandalele prăfuite. Preț de o clipă, niciuna dintre noi nu știe ce să spună. O briză ciudată, coaptă, traversează curtea.

— Intră, *leanbh*¹.

Mă conduce în casă. În hol e întuneric preț de o clipă; când șovăi, femeia șovăie și ea. Intrăm în dogoarea bucătăriei, unde mi se spune să șed, să mă simt ca la mine acasă. Pe sub mirosul copturilor e ceva dezinfectant, un soi de înălbitor. Femeia ridică o tartă cu rubarbă din cuptor și o pune pe bancă la răcorit: sirop gata să dea pe-afară, foi subțiri de patiserie coapte într-o coajă. Un curent rece vine dinspre ușă, dar aici este cald, tăcere și curățenie. Florile înalte de ochiul-boului sunt la fel de liniștite precum paharul înalt de apă în care se află. Nu există nicăieri semne lăsate de vreun copil.

1. Copilă, folosit ca termen de alint (în irlandeză, în orig.).

— Și, cum o mai duce mămica ta?

— A câștigat zece lire la obligațiunile cu premii.

— Nu zău!

— Ba da. Am mâncat toți peltea și înghețată și a cumpărat o cadă nouă și un set de scule pentru reparat bicicleta.

— Ditamai răsfățul!

— Pe bune, spun și simt din nou pe pielea capului dinții de metal ai pieptănului de azi-dimineață, mâinile puternice ale mamei când mi-a împletit strâns cozile, burta ei pe spatele meu, întărită de următorul copil.

Mă gândesc la chiloții curați pe care i-a pus în valiză, scrisoarea și ce ar fi putut să scrie în ea. Vorbele pe care și le-au spus:

Cât ar trebui să o țină?

Nu pot s-o țină cât doresc?

Asta să le spun? a zis tatăl meu.

Spune-le ce vrei. Oricum asta faci mereu.

Acum doamna Kinsella umple cu lapte un ulcior smălțuit.

— Mama ta trebuie că-i ocupată.

— Îi așteaptă să vină să cosească fânul.

— Da' n-aș' cosit? face ea. Nu-i cam târziu?

Când bărbații vin din curte, se face pentru o clipă întuneric, apoi încăperea se luminează la loc când se așază.

— Ei bine, doamnă, spune tatăl meu, trăgând un scaun.

— Dan, face ea, cu altă voce.

— Ce mai arșiță azi.

— E cald, da.

Se întoarce cu spatele ca să aibă sub ochi ceainicul, așteptând.

— S-ar bucura câmpurile de nițică ploaie.

— N-o să plouă destul.

Femeia privește spre perete ca și cum acolo ar atârna vreun tablou, dar nu e niciunul pe peretele acela, doar un ceasornic mare de mahon cu două limbi și un pendul mare de cupru, care se leagănă.

— A fost totuși un an grozav pentru fân. N-am văzut niciodată așa ceva, zice Tati. E plin fânarul. Când l-am urcat, aproape că mi-am spart capul în căpriori.

Mă întreb de ce tatăl meu minte în legătură cu fânul. Are tendința să mintă despre lucruri care ar fi minunate dacă ar fi adevărate. Undeva, în depărtare, cineva a pornit o drujbă care zumzăie o vreme acolo ca o viespe mare, pusă pe-nșepat. Aș vrea să fiu afară, la lucru, pentru că nu sunt obișnuită să stau cuminte și nu știu ce să fac cu mâinile. O parte din mine vrea ca tatăl meu să mă lase aici, în timp ce o parte vrea să mă ia cu el înapoi, la ce-mi e cunoscut. Sunt într-un loc unde nici nu pot să fiu ce sunt mereu și nici nu pot să mă transform în ce aș putea fi.

Ceainicul evacuează aburul și bolborosește până în punctul de fierbere, în timp ce capacul de oțel îi clămpănește. Silueta unei pisici negru cu alb se mișcă pe pervazul ferestrei. Pe podea, umbra femeii se întinde peste dalele dure, curate, aproape să-mi atingă scaunul. Kinsella se ridică și ia o stivă de farfurii din dulap,